

Samenwerkende Waardeketens in de Limburgse Tuinbouw

W. Verkerke, H. Schoorlemmer, Wageningen UR, 17 februari 2014

De Grote Witte Vlek in de tuinbouw is waardecreatie - Er is de afgelopen jaren in de glastuinbouw veel werk verzet aan de technische verduurzaming van de productie, zowel in de versketen als in de sierteeltketen. Er zijn grote successen geboekt op het gebied van terugdringing van de emissie van gbm en nutriënten in het waterige milieu (onder de PPS Glastuinbouw Waterproof), het verlagen van de CO2 footprint en het terugdringen van het energiegebruik (onder de PPS Kas als Energiebron). Het verwaarden van deze op zich grote duurzaamheidsstappen is echter moeizaam gebleken. Bovendien moeten de kosten voor zulke innovaties tot nu toe betaald worden uit een grotere efficiëntie van het productieproces, maar daar komt langzamerhand een eind aan. Om verduurzaming puur als *License to Produce* te zien, biedt echter geen oplossing voor de bedrijven die staan te popelen om hun inspanningen op verduurzaming beter te vermarkten. Het probleem is dat veel van zulke inspanningen binnen de keten weliswaar met bewondering worden gadeslagen, maar uiteindelijk door telers toch moeilijk te verkopen zijn aan de eindconsument. Ook blijkt dat de inspanningen soms wel tot meerwaarde creatie leiden, maar dat de revenuen niet terugvloeien bij de primaire producenten en elders in de keten blijven. Een groot knelpunt hierbij is nog steeds de relatieve onbekendheid van individuele telers met de kennis van ketens, terwijl er toch vanuit andere sectoren een *body of evidence* is opgebouwd welke ketenaanpakken succesvol kunnen zijn en kunnen leiden tot vraagomkering. Wij stellen voor om hierbij via twee sporen actie te ondernemen (1) het opzetten van regionale netwerken waarin telers van elkaar kunnen leren, waarin de aanpak van eerdere succesvolle netwerken wordt gevolgd (INES, MOVE) en (2) het starten van pilots met vraag gestuurde ketenprojecten.

Regionale netwerken meerwaardecreatie in Greenport Venlo (2MOVE)

Herman Schoorlemmer (PPO AGV) Wouter Verkerke (Wageningen UR Glastuinbouw), Jan-Willem van der Schans (LEI), i.s.m. LLTB en Arvalis. Status: Wageningen UR is in gesprek met de regionale partijen om deze aanpak uit te werken voor zowel de glastuinbouw als de vollegrondsteelt.

Greenport Venlo heeft de potentie en de ambitie om wereldwijd toonaangevend te zijn in Flowers, Fresh en Food. Greenport Venlo is een zeer belangrijk economisch cluster voor Limburg en is van groeiende betekenis. Voor een verdere versterking van deze positie is het de uitdaging om de toegevoegde waarde van de producten te vergroten. Innovatieve ondernemers willen invulling geven aan de nieuwe duurzaamheidsdoelstellingen (reductie CO2-footprint, gebruik natuurlijke bronnen) en aan de traditionele, veelal financiële doelstellingen (winstgevendheid, cost-effectiveness). Met diverse regionale spelers willen wij een serie van ondernemersnetwerken oprichten en deze gaan voeden door een generale aanpak. De doelen zijn: primaire producenten *streetwise* maken zodat ze duurzamere producten beter kunnen vermarkten; ketenkennis laten doorstromen; leren van elkaars keten, zowel van binnen als van buiten de sector; vergroten van het inzicht in eigen keten; plannen maken voor herontwerp van eigen keten; verankeren/uitrollen van nieuwe concepten.